

Důvodová zpráva k návrhu aktualizace Části III. Kodexu PS

Předkládá:	ČEPS, a.s.
Datum předložení:	28. 3. 2022

Důvod aktualizace Části III. Kodexu PS

Důvodem aktualizace Části III. Kodexu PS je doplnění možnosti elektronického podpisu Rámcové dohody o přeshraničních přenosech elektřiny prostřednictvím PS ČR, což umožní zjednodušení a zrychlení procesu uzavření této dohody a dále zohlednění přechodu na nové metodiky výpočtu kapacit v regionu Core na základě nařízení CACM a nařízení FCA. Kodex PS nyní explicitně uvádí platnost metodiky ČEPS do doby zavedení metodik v regionu Core pro jednotlivé časové rámce. Dále zavádí úpravu metodiky výpočtu vnitrodenních kapacit v reakci na očekávané výstupy z metodiky výpočtu kapacit v regionu Core pro denní časový rámec.

V posledních měsících provozu paralelního testovacího běhu metodiky výpočtu kapacit regionu Core pro denní časový rámec bylo identifikováno, že určování zbytkových kapacit po denní alokaci (tzv. ATC extrakce) pro následující přidělování ve vnitrodenním časovém rámci nepřináší uspokojivé výsledky.

Na některých hranicích byly výsledkem extrakce nulové hodnoty nabízené přenosové kapacity ve všech směrech, a to s pravděpodobností výskytu větší než 60 %. Ve zbývajících případech jsou zbytkové kapacity velmi nízké. Nulové nabízené kapacity pro vnitrodenní obchodování zároveň znamenají také nulovou možnost výměny odchylek v rámci vyrovnávání odchylek (Imbalance Netting – IGCC) a nulové výměny energie v nastupujících platformách pro výměnu regulační energie.

Důvodem je nesoulad mezi legislativními požadavky pro denní a vnitrodenní časový rámec. Pro denní časový rámec dochází k navyšování nabízené kapacity nad individuální očekávání některých provozovatelů přenosových soustav (minimální hodnota nabízených kapacit dle čl. 16 nařízení 2019/943 o vnitřním trhu s elektřinou, respektování přidělených dlouhodobých přenosových práv apod.). Pro vnitrodenní časový rámec tyto požadavky neplatí.

Z čl. 70 nařízení CACM vyplývá, že nepřidělenou denní kapacitu mezi zónami lze upravovat pro účely následného přidělení. V metodice pro výpočet vnitrodenních kapacit v regionu Core je uvedeno, že provozovatelé přenosových soustav mohou dočasně do doby zavedení společného výpočtu provádět vlastní výpočet vnitrodenních kapacit. Díky tomuto předpokladu se většina provozovatelů přenosových soustav v regionu Core rozhodla nastavit své parametry do ATC extrakce tak, že z domény nabízených kapacit pro denní časový rámec je možné extrahovat pouze velmi nízké nebo nulové kapacity pro vnitrodenní časový rámec.

Z tohoto důvodu ACER na začátku roku 2022 inicioval vytvoření několika testovacích scénářů, které zavedly umělé navyšování domény i pro vnitrodenní časový rámec. Tím došlo ke snížení pravděpodobnosti nulových nebo velmi nízkých kapacit. Umělé navyšování domény pro vnitrodenní ATC extrakci ovšem nemá oporu v legislativě, a proto měl ACER v úmyslu jej vložit do právě upravované metodiky pro vnitrodenní výpočet flow-based. Po čtyřech schůzkách s provozovateli přenosových soustav a regulačními orgány ACER předběžně rozhodnul, že nebude vynucovat umělé navyšování domény pro extrakci ATC před zavedením koordinované metodiky výpočtu v regionu Core. Tímto nechává odpovědnost na provozovatelích přenosových soustav na

určení velikosti nabízených kapacit pro vnitrodenní a další rámce. Implementace koordinované metodiky výpočtu vnitrodenních kapacit v regionu Core dle nařízení CACM se předpokládá v únoru 2023.

ČEPS vnímá fungování vnitrodenního obchodování, výměnu odchylek v rámci IGCC a nastupující platformy pro výměnu regulační energie jako zásadní pro úspěšný a efektivní vnitřní trh s elektřinou. ČEPS proto navrhuje úpravu metodiky určení nabízených přeshraničních přenosových kapacit pro vnitrodenní a další časové rámce v Kodexu PS tak, aby došlo k maximalizaci nabízených přenosových kapacit při zachování bezpečnosti provozu PS ČR.

Navrhujeme využití stávající metodiky pro výpočet kapacit doplněnou o kontrolu vnitrodenních kapacit na základě vstupů z procesu předpovědi úzkých míst, který predikuje fyzikální stav soustavy tímto způsobem:

- Stanovit vnitrodenní kapacity dle stávající metodiky v Kodexu PS a nově je porovnat se zbytkovými kapacitami po denní alokaci na základě extrakce ATC z koordinované metodiky v regionu Core a vybrat větší hodnotu.
- Porovnat tyto hodnoty s odhadovanou zbývající fyzickou kapacitu na základě vstupů z procesu předpovědi úzkých míst mezi provozovateli přenosových soustav.
- Výsledná hodnota pak vstupuje do procesu harmonizace s hodnotami sousedního provozovatele přenosové soustavy.

Přehled změn

Číslo změny	Kapitola	Stručný popis změny
1		Kodex převeden do nové šablony
2		Přidán seznam terminologie, seznam zkratk a jejich význam
3	3.1	Doplnění možnosti elektronického podpisu Rámcové dohody
4	3.2	Aktualizace výpočtu volné obchodovatelné kapacity pro vnitrodenní časový rámec

V kapitole 3.2. je nově uvedeno:

- Zavedení přechodu na výpočet kapacit dle metodiky stanovené nařízeními CACM a FCA.
- Nový způsob výpočtu vnitrodenních ATC kapacit po zahájení denního výpočtu flow-based kapacit.
- Upřesnění, že hodnota zbývající přeshraniční kapacity po ukončení vnitrodenní alokace je následně nabízena pro přeshraniční výměnu regulační energie.

Přílohy

1. Kodex PS Část III – čistopis
2. Kodex PS Část III – revize